

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо термінів обрання запобіжного заходу
(реєстр. № 6575 від 9 червня 2017 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 16 листопада 2017 року (протокол № 65) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо термінів обрання запобіжного заходу (реєстр. № 6575 від 9 червня 2017 року) (далі – Законопроект), поданий народним депутатом України Березою Б.Ю.

Згідно із пояснювальною запискою Законопроект розроблено з метою надання можливості застосовувати запобіжні заходи по справах, що підслідні в тому числі і Національному антикорупційному бюро України у робочий та неробочий час, включаючи вихідні та святкові дні.

Для досягнення зазначеної мети пропонується внести відповідні зміни до статті 186 Кримінального процесуального кодексу України.

Прийняття вказаного Законопроекту, за твердженням автора, дозволить створити правові умови для ефективного розгляду кримінальних справ Національним антикорупційним бюро України, зокрема мінімізує шанси затриманої, підозрюваної чи обвинуваченої особи уникнути відповідальності за скоєне злочинне діяння.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з наступного.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до Конституції України кожна людина має право на свободу та особисту недоторканість; ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом; у разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом (частини перша - третя статті 29 Конституції України).

Згідно з правовою позицією Конституційного Суду України положення статті 29 Конституції України визначають затримання, арешт і тримання під вартою як примусові заходи, що обмежують право на свободу та на особисту недоторканність особи і можуть застосовуватися тільки на підставах та в порядку, встановлених законом (Рішення Конституційного Суду України № 17-рп/2010 від 29 червня 2010 року).

Виключно законами України визначаються, зокрема: права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; судоустрій, судочинство, статус суддів; засади судової експертизи; організація і діяльність прокуратури, нотаріату, органів досудового розслідування, органів і установ виконання покарань; порядок виконання судових рішень; засади організації та діяльності адвокатури (пункти 1, 14 частини першої статті 92 Конституції України).

Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 20 березня 2002 року № 4-рп/2002 зазначив, що питання проведення дізнання, досудового слідства у конкретних кримінальних справах є саме такими, що пов'язані зі здійсненням правосуддя у конкретних справах. Ці дії передбачені процесуальним законом і здійснюються лише уповноваженими на це законом посадовими особами і у визначений законом спосіб (абзац шостий пункту 4 мотивувальної частини).

У Рішенні від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі положення (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини).

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо термінів обрання запобіжного заходу (реєстр. № 6575 від 9 червня 2017 року), поданий народним депутатом України Березою Б.Ю., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ